Mich any ii

d'infarn

an Rodriguez

18

¡¡MITJ ANY D'INFERN!!

JOAN RODRIGUEZ

¡MITJ ANY D'INFERN!!

MONÒLEC CÒMIC EN PROSA

BIBLIOTECA "TALIA JOVA"
LAURIA, 58, BAIXOS
BARCELONA
1910

E. Albacar, Impresor : Valencia : 200

A D.ª Isabel Fraga

¿Còm no dedicarli aquest modest monòlec si vostè me l'ha inspirat? Aceptil doncs com a penyora del CARINYO, *que igual que vostè a mí, li professa son affm.*

L' Autor

PERSONATGE: Manel

Aquesta obra s'estrenà en l'Ateneu Catalanista de Gracia, essent desempenyada per en Ramón Claveras.

Acte únic

La escena representa una saleta tancada. Porta al foro, tauleta al mitj y convenientment repartides cadires, etc.

ESCENA ÚNICA

MANEL *(Llegint el diari.)*

Velsiaqui un cas que te molts punts de semblansa amb el que el dia menos pensat succeirà an aquesta casa si Deu vol y la sogra no ho remeia. (*Llegint.*) «Ayer tuvo lugar en la casa número 49, piso cuarto, de la calle de Espolsasacs, un horroroso crimen, que llenó de consternación á los vecinos de dicha calle. Según rumores re-

cogidos en el lugar del suceso, parece ser que el matrimonio que habitaba dicho piso, veía empañada la paz conyugal á causa de frecuentes disgustos debidos á la intemperancia de carácter de Isabel Fraga, madre política de José Xiximecas, quien ayer resolvió poner fin á aquel estado de cosas, agrediendo á Isabel, con un cuchillo de grandes dimensiones, la cual trás lucha breve y tenaz, cayó exánime al suelo. A los gritos que profirió la víctima, acudió su infortunada hija, que al contemplar aquel cuadro desgarrador, arrebató el arma á su marido, infiriéndose tan tremenda herida en el cuello que se ocasionó la muerte. A todo esto el agresor con un cinismo que únicamente puede atribuirse á desequilibrio, hizo de los intestinos de su suegra un lazo movedizo con ánimo de suicidarse, siendo detenido antes de realizar su fatal propósito.» (*Deixant de llegir.*) Ves qui no 'l feia anar un xic més depressa. (*Tornant a llegir.*) «Parece que el atestado del trágico suceso, dará mucho que hacer. Como caso singular y haciéndonos eco de lo que se decía en el lugar del crimen, sábese que el asesino gozaba fama de reconocida probidad y acrisolada honradez. El Juzgado, etc., etc.» (*Deixant el diari.*)

Si, si, ara el jutjat els pot anar al darrera amb un flaviol sonant. Mirin que'n porten de desgabells y desunions matrimonials les intemperancies de les *mamàs políticas*. Sens anar més lluny aquesta casa que podria molt bé pasar per una sucursal del Paradis se troba convertida en un infern, tot per art y gracia de la ditxosa sogra. Ara mateix me trobo que ni se lo que haig de fer si és que vui evitar un dia de dol, y de feina al jutjat de guardia. ¡Ah! si jo hagués cregut els consells del qui la conexia tant a fondo, a hores d'ara, no hauria de plorar am llàgrimes d'arrepentiment la meva incredulitat. ¡Pobre Senyor Miquel! Deu li pagui del modo que millor li sembli les seves bones intencions. Vegin si la debia coneixe a fondo a la seva dòna que no poguent resistir per més temps aquell corcó que li amargava la vida và determinar anarsen al altre món. Sempre y mentres visqui me'n recordaré d'aquella data, trista per dues raons. La primera perque una mort no resulta mai alegre y la segona, y aquesta si que es més trista encara, perque d'aquell dia 's pot dir que'm vé la mort a mi. Sembla talment que contempli aquella escena. Don Miquel esbufegava fent les ultimes ganyotes, voltat de la seva filla

y de la seva dòna que calculin que tal serà, que ni a la hora de la mort, li va deixar fer el darrer badall am tota tranquilitat. Colocat jo al capsal del llit completava el quadro. De prompte Don Miquel estira una cama, desprès l'altra, mira a la seva filla amb aire compassiu com si endevinés el pà que li esperava. Al mateix temps dirigi una mirada que en aquells crítics instants no vaig poguer apreciar si era d'odi o de despreci a la seva dòna, y fent un sospir fondo, com si es trobés satisfet de perdre de vista aquest món, emprengué viatje cap al altre. Jo que, mal m'està el dirho ting molt bons fondos, y sino que'ls ho digui la dòna, al veure aquella mare y filla en mitj de aquells trasbalsos sense saber aont acudir y sense més companyia que la del mort, no vaig poguer menos que oferirlos la meva ajuda que elles aceptaren am molt de gust. ¡Mai ho hagués fet! desde aquell moment fatal puc ben dir que carrego el mort. Inútil es dirlos que el meu acte de presencia en aquella casa era deguda a les mutues corrents de simpatia que'm lligaben am la que més tart vaig ferne la meva mitja taronja. Rasgo tan generós va obrirme de bat a bat les portes de la casa. Y aquella mamà que més tart am la seva

política ha acreditat la marca, se mostrà en un principi tan sumament amable y reconeguda que vaig arribarme a creure que la havia endavinada ja que allò més que una sogra am carn y ossos venia a ser una sogra... am mantega. ¡Prô ¡oh desilusiò! ¡quant poc durà la ditxa somniada! Encara no havia tingut temps d'assaborir les dolcesas de una felicitat complerta, tan bon punt el capellà am la seva benedicció donà realitat al meu anhel, tot cambià com per art de bruxeria; y tota aquella bondat, benignitat y passivitat tant delicades se transformaren en un sofrir continuo, un martiri tant crudel y un torment tant refinat, que puc ben dir que en questións inquisitorials en Torquemada era un *patatero*. Sis mesos fa avui que soc casat y quasi's pot dir que 'n fà dotze que no se lo que es viure tranquil un sol instant. En tot lo que faig, fins en les coses més insignificantes, hi té que intervenir la censura. Si menjo molt, sembla que estigui afamat, si per el contrari menjo poc, soc un miquetes, si 'm queixo de mal de cap, semblo 'l noi tendre, si disfruto de salut resulta que 'm sobra la que li falta an ella. Si em llevo dejorn, no sab que haig de anar a fer tan dematí pêl món, si 'm llevo tart, soc un gandul,

un dropo, un *dormilón* y ara mateix fà més de quintze dies que no he tancat un ull. Si 'm faig un trajo, diu que es per anar a veure a l'altra, si surto amb el de cada dia, allavors resulta que faig parlar a la gent y denigro la tamilia. Si vaig al cafè, soc un *libertino*, un viciós; y si no hi vaig diu que 'm quedo expressament a casa per donarli torment; y tanta es la impossibilitat de contentarla que estic segur que fins per escanyarla li hauré de demanar la seva opinió. Desprès diuen de si un home se torna assesí y fins escorxa sogres. Jo me 'n ric quan sento alabar la paciencia de Job; si en Job haguès tingut una sogra com la meva a hores d' ara no gosaria de la fama que l'ha erigit home de més bona pasta que s' ha conegut. *(Pausa.)* Prô com molt bé diu l'adagi: «*No hi ha mal que per bé no vinga*», lo cert es que 'l relat d'aquest crim esgarrifós m'ha portat al ànim el desitj d'acabar amb aquest infern. S'imposa un cambi total de conducta y se fà precís, si es que es vol evitar mals majors. Desde avui regiràn noves lleis, ¡abaix l'imperi de la sogra!; ja no vui ser per més temps joguina de les seves intemperancies y del seu caràcter despòtic. Si per fer prevaldre la meva autoritat de cap de casa se fà

forsós recorre a mides extremes, com si diguessim posar la plassa en estat de guerra, se farà tot lo que siga a fí y efecte de mantenir el meu prestigi. Si no li van bé els tractes que 'ls deixi y si es mor que la enterrin, tal dia farà un any y tant de bò fos demà mateix, que jo els asseguro, paraula formal, que li faria un enterro de primera y fins li dedicaría mitja dotzena de corones de flors artificials.

Comensèm, doncs, a donar ordres y

Si logro per resultat
imposar el meu gobern,
y viure am tranquilitat,
daré per ben oblidat
tot aquest mitj any d' infern.

TELÓ.

OBRES DEL MATEIX AUTOR

La flauta de D. Miquel.—Monòlec.

La llar freda.—Esbós dramàtic en colaboració amb en Jordi de la Peña.

Un sabaté per partida doble.—Comedia en un acte.

Instantànies.—Diàlecs cassats al vol.

Un destorb a temps.—Monòlec.

¡¡Mitj any d'infern!!—Monòlec.